

บทที่ 1

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

หลักการและเหตุผล

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นหนังสือพิมพ์ที่เกิดขึ้นตามความต้องการและตอบสนองผลประโยชน์ของท้องถิ่นโดยตรง เนื้อหามักจะชี้ให้เห็นถึงเหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ปัญหา ความรู้สึกนึกคิด ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น โดยภารกิจที่สำคัญยิ่งของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น คือ เรียกร้องและชี้แนะให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับปัญหาท้องถิ่น ให้ข่าวสาร ตรวจสอบ ชี้แนะ และให้ข้อเสนอแนะ ให้ทุกองค์กรของท้องถิ่นได้รับรู้ถึงปัญหาดังกล่าว¹ นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นยังเป็นสื่อเพื่อท้องถิ่นที่มีความเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย มีการผลิตเพื่อนำเสนอข่าวท้องถิ่นมากกว่า 40 ปี โดยถือกำเนิดขึ้นแห่งแรกในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปาง

สำหรับความสำคัญของสื่อท้องถิ่นที่มีต่อท้องถิ่นนั้น มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นนับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี 2475 จนถึงปี 2540 การตัดสินใจต่างๆที่มีผลต่อท้องถิ่นเกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ขณะเดียวกัน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ กระชุกด้วยอยู่ในเมืองหลวง ความสนใจของประชาชนในท้องถิ่น จึงให้ความสำคัญกับหนังสือพิมพ์ระดับชาติมากกว่าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จากปัจจัยดังกล่าวทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ต้องพึ่งพิงอำนาจการเมืองในท้องถิ่น และอำนาจการปกครองจากส่วนราชการในภูมิภาค ที่ถูกกำกับโดยตรงจากราชการส่วนกลาง ความอยู่รอดของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับผู้อุปถัมภ์ที่อยู่ในภาคการเมือง และส่วนราชการ มากกว่าการอาศัยรายได้จากการโฆษณาที่เป็นธุรกิจแบบมืออาชีพ เพราะธุรกิจนี้ท้องถิ่นมีจำนวนน้อย และไม่จำเป็นต้องพึ่งหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ที่ได้รับความนิยมน้อยกว่าสื่อวิทยุกระจายเสียง และยังสามารถเข้าถึงประชาชนในท้องถิ่นได้มากกว่า นอกจากนี้กระบวนการให้การศึกษาการอบรม หรือพัฒนาทักษะของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โดยสถาบันการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์-วารสารศาสตร์ และสมาคมวิชาชีพในส่วนภูมิภาคก็ไม่ได้ทำอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพัฒนาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นไปอย่างล่าช้า²

¹ พิเศษฐ์ ขวาลาธวัช. ปฏิรูปสื่อมวลชนท้องถิ่น : ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมและผลักดันองค์กรปกครองท้องถิ่นให้มีอิสระตามรัฐธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : บริษัทดับเบิลยูเอสพี พรินติ้ง จำกัด, 2537.

² ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี. เครือข่ายหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 4 ภาค พลังแฝงที่ถูกมองข้ามมานานนับทศวรรษ. สงขลา : ศูนย์วิจัยสื่อศึกษา.

ดังนั้น การทำหน้าที่รับใช้สังคมของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไป มีการลอกเลียนแบบการนำเสนอข่าวจากส่วนกลาง เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นประกาศโฆษณา และเป็นเรื่องราวของความบันเทิง ในขณะที่ภาษา และรูปภาพประกอบเริ่มแฝงความรุนแรงไม่คำนึงถึงจรรยาบรรณในการนำเสนอ³ ประกอบกับสภาพความเจริญและการพัฒนาที่มุ่งเน้นวัตถุ เริ่มเข้ามาสู่ท้องถิ่นอย่างรวดเร็ว สื่อมวลชนต่างนำเสนอภาพความทันสมัยเหล่านี้ จนก่อให้เกิดลักษณะตาบอดสังคมขึ้นมา นั่นคือ ในขณะที่ให้ความรู้เท่าทันกับโลกภายนอกให้กับผู้อ่าน เพื่อพัฒนาสร้างความสำเร็จ แต่ก็สร้างปัญหาสังคมในด้านต่างๆ ให้กับท้องถิ่นเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นค่านิยมของการบริโภค ที่ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ กระแสนิยมวัฒนธรรมตะวันตก จนแทบจะละเลยความเป็นท้องถิ่นและคตินิยมปัญญาดั้งเดิมที่เคยมีมา นอกจากนี้ ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค เช่น เชียงใหม่ นครราชสีมา อุบลราชธานี ภูเก็ต หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในกลุ่มนี้ ก็เน้นการรับใช้ภาคธุรกิจมาก จนบางฉบับมีรูปแบบเหมือนเอกสารประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานเอกชนต่างๆ โดยไม่ให้การรับใช้ชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งลักษณะของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นส่วนใหญ่ในประเทศไทย จะมีลักษณะรวมๆ ที่คล้ายคลึงกันดังนี้⁴

1. การจัดรูปแบบหนังสือพิมพ์ไม่มีระบบ จัดการรูปเล่มและจัดพิมพ์ไม่ได้มาตรฐาน ขณะที่การนำเสนอข่าวสามารถมุ่งให้ครอบคลุมพื้นที่ที่กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ทั้งภาคเหนือหรือกลุ่มจังหวัด ไม่มีจุดเน้นที่ชัดเจนในคุณภาพของข่าวสารที่นำเสนอ ลักษณะเนื้อหาจะมีจุดเน้นสองแนว คือ ข่าวแจกกับเรื่องราวของสถานบันเทิง

2. ตีพิมพ์หรือออกหนังสือพิมพ์เป็นรายปักษ์หรือรายหอยมากที่สุด ทำให้ข่าวสารที่นำเสนอไม่ทันเหตุการณ์ และไม่สามารถสร้างฐานผู้อ่านที่ชัดเจนได้ รองลงมาเป็นรายเดือน รายสะดวก ส่วนที่เป็นรายวันหรือรายสัปดาห์มีเฉพาะในจังหวัดใหญ่ เช่น เชียงใหม่ นครราชสีมา ภูเก็ต หรือภาคใหญ่

3. ทีมงานที่จะทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะมีกรอบคิดและนำเสนอข่าวในลักษณะเดียวกับที่ส่งให้ส่วนกลาง เนื่องจากตัวเองเป็นผู้สื่อข่าวพิเศษของหนังสือพิมพ์ส่วนกลางรวมอยู่ด้วย และไม่ได้สร้างให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีจุดเด่นที่แตกต่างออกไปเป็นอย่างชัดเจน ทำให้ผู้อ่านไม่เห็นความแตกต่างหรือความจำเป็นที่จะต้องอ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น

4. ไม่ส่งเสริมศักยภาพหรือพัฒนาบุคลากร และส่งเสริมอุดมการณ์ของนักวิชาชีพทั้งส่วนที่เป็นนักข่าว หรือเจ้าหน้าที่ด้านอื่นๆ อาทิ เจ้าหน้าที่การตลาด คอมพิวเตอร์กราฟฟิก ฯลฯ

5. ไม่ได้จัดองค์กรให้เข้มแข็ง มุ่งขายความเป็นตัวตนของเจ้าของหนังสือพิมพ์หรือบรรณาธิการ แต่เพียงผู้เดียว ทำให้ภาพของหนังสือพิมพ์ยึดติดกับบุคคลเหล่านี้ ต่างจาก

³ ช้างแล้ว, หน้า 52.

⁴ ประสาน สุภไธ. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21. สงขลา: ภูเก็ตคอม.

หนังสือพิมพ์ระดับชาติ ที่ผลงานออกมาเป็นศักยภาพของทีมงานมากกว่าตัวบุคคลที่เป็นเจ้าของหรือบรรณาธิการ

6. มีหน้าที่เพียงรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้น ไม่ได้สร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาให้กับประชาชนในชุมชนจากข่าวสารที่น่าเชื่อถือ หรือไม่ได้แสดงบทบาทขององค์กรสาธารณะของชุมชนขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นยังเกี่ยวพันกับผู้มีอำนาจรัฐ นักการเมืองและอิทธิพลท้องถิ่น ดังจะเห็นได้จากหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งปรากฏรายชื่อที่ปรึกษาเป็นคนใหญ่คนโตมากกว่ารายชื่อคนทำงาน

สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วจนก่อให้เกิดผลกระทบในหลายๆด้านต่อท้องถิ่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะความเจริญด้านวัตถุ จนกลายเป็นกรุงเทพฯแห่งที่สองของประเทศไทย นอกจากนี้จะมีชื่อเสียงในด้านของแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์แล้ว ยังมีความโดดเด่นในด้านวัฒนธรรม จนกลายมาเป็นจุดหมายและจุดดึงดูดให้กับผู้คนหลากหลายเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการท่องเที่ยว ที่รัฐบาลร่วมกับท้องถิ่นในเชียงใหม่ ส่งเสริมให้เป็นอุตสาหกรรมนำเงินเข้าจังหวัด หรือกับนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่มองเห็นโอกาสเข้ามาลงทุนและก่อสร้างวัตถุเพื่อความสะดวกสบายต่างๆ นานา รวมไปถึงการอพยพเคลื่อนย้ายของคนเมืองและคนต่างจังหวัด ที่เบือนหน้าความเจริญที่มากเกินไป และต้องการสัมผัสความเป็นธรรมชาติ แต่ก็ยังต้องการความเจริญที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไปแบบเชียงใหม่

เหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อจังหวัดเชียงใหม่ในทุกด้าน ทั้งในเรื่องของสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยมในการดำเนินชีวิต ที่จังหวัดเชียงใหม่เองก็หันมาตอบสนองความต้องการของกลุ่มคนเหล่านี้ด้วยเช่นกัน จนความเป็นเชียงใหม่เริ่มเปลี่ยนแปลงไป กลายเป็นจังหวัดที่เปิดกว้างสำหรับคนทุกเพศทุกวัยที่ต้องการเข้ามาอยู่และนำเงินมาให้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปแบบใดก็ตาม หลายฝ่ายจึงเริ่มตระหนักถึงปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น จนก่อให้เกิดกระแสของการเปลี่ยนแปลง ให้มีการร่วมมือกันรักษาความเป็นชุมชนวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมและความเป็นล้านนา ผ่านวิถีและกระบวนการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์การแต่งกายด้วยผ้าพื้นเมือง การขายสินค้าประจำท้องถิ่น การสร้างถนนสายวัฒนธรรม ที่ต้องการปลูกกระแสความเป็นท้องถิ่นให้กลับคืนมา⁵

นอกจากการตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลง ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมแบบล้านนาแล้ว ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ยังมีนายกรัฐมนตรีที่เป็นคนจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งก็คือ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ที่มีจุดขายในการมุ่งสร้างและพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงให้เป็นศูนย์กลางความเจริญทั้งในด้านการค้า การคมนาคมและการท่องเที่ยว โดยนำศิลปวัฒนธรรม

⁵ หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจรายวัน ฉบับประจำวันที 14 มกราคม พ.ศ. 2547, หน้า 4.

มาผสมผสานกับความเจริญและความสะดวกสบายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักลงทุน ประกอบกับเพื่อสร้างความนิยมในหมู่ของชาวเหนือด้วยกัน ทำให้เงินไหลสะพัดสู่จังหวัดในภาคเหนือมากยิ่งขึ้น ดังนั้นจะพบว่า ในช่วงแรกของการเข้ามาบริหารประเทศนั้น จังหวัดเชียงใหม่จะเน้นการขยายศิลปวัฒนธรรมแบบล้านนา มีการจัดถนนคนเดิน ส่งเสริมสินค้าโอท็อป เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว จนเกิดเป็นกระแสถนนคนเดิน และมหกรรมสินค้าพื้นเมืองแบบล้านนาไปทั่วจังหวัดเชียงใหม่ และในช่วงหลังนั้น นโยบายในการบริหารประเทศเริ่มเปลี่ยนแปลงไปเป็นเรื่องของการกระจายทุนไปสู่ระดับรากหญ้า เพื่อสร้างอาชีพ สร้างงานและปลดหนี้ตามที่นายกรัฐมนตรีได้ประกาศไว้ จังหวัดเชียงใหม่จึงเป็นจังหวัดแรกๆ ที่ได้รับผลอานิสงค์จากสิ่งเหล่านี้ ซึ่งจะพบได้จากเนื้อหาข่าวที่รายงานและสะท้อนความเป็นจริงของช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของจังหวัดเชียงใหม่ นอกจากจะเป็นไปตามผลของโลกาภิวัตน์แล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเมือง ที่ส่งผลอย่างยิ่งต่อจังหวัดเชียงใหม่ในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ จึงเป็นสื่อท้องถิ่นที่สามารถสะท้อนภาพเหตุการณ์ในช่วงเวลาดังกล่าวได้ดีที่สุด

หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้นเป็นสื่อที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชุมชน ในการเป็นแหล่งของข้อมูลเพื่อท้องถิ่นที่ดีที่สุด และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ดีนั้นยังจะต้องมีหน้าที่และบทบาทสำหรับชุมชน ที่มีอิทธิพลทางความคิด และเป็นองค์กรสื่อที่ชุมชนให้การยอมรับในประสิทธิภาพการทำงาน ด้วยการรายงานเรื่องราวที่เกิดขึ้นแบบเจาะลึก นำเสนอข้อมูลรอบด้าน กล้าที่จะเสนอมุมมองต่อสังคม ในลักษณะของการชี้นำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าด้วยมุมมองของตนเอง ในรูปแบบของการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนมีความเป็นกลางของข่าวสารที่นำเสนอ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ควรจะต้องทำหน้าที่เป็นเวทีกลางของคนในท้องถิ่น เพื่อให้ได้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่องราวที่เกิดขึ้น ที่สังคมจะต้องหาคำตอบเพื่อหาทางออกของปัญหาที่ดีที่สุด และคลี่คลายสถานการณ์ความขัดแย้งทางสังคม อาทิ กรณีปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร ซึ่งเป็นประเด็นทางสังคมที่พบเห็นและเกิดขึ้นได้มากในระดับท้องถิ่น ควรเป็นเวทีของการแสดงความคิดเห็นของนักวิชาการ ผู้รู้ หรือประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น และต้องสร้างความชัดเจนให้สังคมได้รู้สึกถึงว่า หนังสือพิมพ์เป็นเวทีกลางอย่างแท้จริง ที่ประชาชนทุกฝ่ายสามารถใช้เป็นสื่อกลางได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยที่ไม่ได้เป็นเครื่องมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง⁶

แต่ในความเป็นจริงแล้วกลับพบว่า หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่บางฉบับ ยังไม่สามารถทำหน้าที่เป็นสื่อเพื่อท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเนื้อหาที่นำเสนอั้นไม่ใช่เนื้อหาที่มีคุณค่าและสามารถพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างที่ควรจะเป็น เพราะหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นดังกล่าว นิยมรายงานข่าวที่เกิดขึ้น แต่เป็นข่าวที่ไม่มีคุณค่าข่าวมากเพียงพอ นิยมนำเสนอข่าว

⁶ ประสาน สุกใส, หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในศตวรรษที่ 21, สงขลา: ศูนย์คอตคอม.

อาชญากรรม ชำวบันเทิง และยังเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยงานของภาครัฐ องค์กรธุรกิจท้องถิ่น และที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ การเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลและ ประชาสัมพันธ์ของนักการเมืองท้องถิ่น ในขณะที่ประชาชนในท้องถิ่นเอง ก็ยังคงไม่มีความรู้ความ เข้าใจต่อการเมืองท้องถิ่นมากเพียงพอ หนังสือพิมพ์จึงถูกคาดหวังให้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ความรู้ในด้านการเมืองและระบอบประชาธิปไตย รวมไปถึงการคอยติดตามตรวจสอบการทำงานของ นักการเมืองและข้าราชการท้องถิ่นในการบริหารและพัฒนาควบคู่ไปกับการให้ความรู้ในด้าน ต่างๆ เพื่อพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

จากการวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ภูมิภาคหรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โดยสถาบันพัฒนาการ หนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ปี 2529 พบว่า หนังสือพิมพ์ภูมิภาคส่วนใหญ่ เสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าว จากส่วนกลาง แต่เสนอข่าวและสารคดีในทางพัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก โดยเฉพาะเนื้อหา ด้านเกษตรกรรม เศรษฐกิจ สาธารณสุข การศึกษา ที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้คนท้องถิ่นดีขึ้น⁷ สื่อมวลชนท้องถิ่นของเชียงใหม่จึงถูกคาดหวัง ให้เป็นส่วนหนึ่งในการดำรงรักษาและพัฒนาชุมชน มี บทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาความเป็นชุมชนหรือท้องถิ่นให้คงอยู่ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการ ศึกษา บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณและได้รับ ความนิยมจากผู้อ่าน ได้แก่ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ ได้มีการนำเสนอ เนื้อหาในด้านต่างๆ เพื่อการพัฒนาให้ท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งหรือไม่และอย่างไร โดยศึกษาการ นำเสนอประเภทของข่าว และบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น 4 ด้าน คือ บทบาททางการศึกษา บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น บทบาททางเศรษฐกิจ และบทบาทในการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จากข่าว บทความและสารคดีที่นำเสนอหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับเป็น ระยะเวลา 6 เดือน และสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับบางส่วน เพื่อนำมา ประกอบเป็นข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาประเภทของเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์
2. ศึกษาบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ใน

การพัฒนาท้องถิ่น ในประเด็น

- 2.1. บทบาททางการศึกษา
- 2.2. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น
- 2.3. บทบาททางเศรษฐกิจ

⁷ สนั่น ปัทมะทิน. "บทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาประเทศ", สื่อมวลชนปริทัศน์, ปีที่ 9 ฉ.1 มกราคม 2537.

2.4. บทบาทในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เชียงใหม่วิสต์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ในการพัฒนาท้องถิ่น ในประเด็น

3.1. บทบาททางการศึกษา

3.2. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น

3.3. บทบาททางเศรษฐกิจ

3.4. บทบาทในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. เพื่อทราบความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เชียงใหม่วิสต์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ในการพัฒนาท้องถิ่น ในประเด็น

4.1. บทบาททางการศึกษา

4.2. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น

4.3. บทบาททางเศรษฐกิจ

4.4. บทบาทในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบประเภทของการนำเสนอเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์เชียงใหม่วิสต์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์

2. ทราบบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์เชียงใหม่วิสต์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นในด้านการศึกษา การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น เศรษฐกิจ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. ทราบความคิดเห็นของผู้อ่าน ต่อบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในท้องถิ่น ในด้านการศึกษา การมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น เศรษฐกิจ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

4. ผลจากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการนำเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และสื่อท้องถิ่นประเภทอื่น ให้มีเนื้อหาที่มีคุณค่าเหมาะแก่การพัฒนาท้องถิ่น

5. ผลการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยสื่อมวลชนท้องถิ่นอื่นๆ สำหรับนักวิจัยท่านอื่นต่อไป

3. ขอบเขตในการวิจัย

1. ศึกษาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ 2 ชื่อฉบับเท่านั้น ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทปริมาณคือ หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ จำนวน 84 ฉบับ
2. ระยะเวลาในการศึกษาคือ 6 เดือน หรือ 24 สัปดาห์
3. ลักษณะเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่จะวิเคราะห์มีดังนี้
  - 3.1. ข่าวทั้งฉบับ ซึ่งประกอบไปด้วย เนื้อหาข่าว ภาพประกอบข่าว ยกเว้นข่าวกีฬา
  - 3.2. บทความหรือสารคดี ทั้งเนื้อหาและภาพประกอบทั้งฉบับ
  - 3.3. คอลัมน์ประจำ ทั้งเนื้อหาและภาพประกอบทั้งฉบับ
4. ผู้อ่านจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับจำนวน 30 คน โดยแบ่งเป็นผู้อ่านหนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์จำนวน 15 คน และผู้อ่านจากหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์จำนวน 15 คน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีความสมบูรณ์มากขึ้นเท่านั้น

4. นิยามศัพท์

1. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หมายถึง หนังสือพิมพ์เชียงใหม่นิวส์ และหนังสือพิมพ์ไทยนิวส์ที่ผลิตในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ปริมาณ มีการจัดจำหน่ายเป็นรายวัน โดยมีเนื้อหาที่มุ่งเน้นการนำเสนอเรื่องราวข่าวสารของจังหวัดเชียงใหม่เป็นหลัก และนำเสนอข่าวสารของจังหวัดต่างๆในภาคเหนือ และจากทั่วประเทศรองลงมา

2. ประเภทเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ ประกอบไปด้วยประเภทต่างๆดังต่อไปนี้

2.1. ประเภทข่าวทั่วไป คือ ข่าวบันเทิง ข่าวการศึกษา ข่าวการเมืองการปกครอง ข่าวศิลปวัฒนธรรม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวเกษตรกรรม ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ข่าวอาชญากรรม และอุบัติเหตุ ข่าวสิ่งแวดล้อม ข่าวศาสนา ข่าวพัฒนาสาธารณูปโภค ข่าวสุขภาพอนามัย ข่าวภัยธรรมชาติ ข่าวก่อการร้าย

2.2. ประเภทข่าวโฆษณาประชาสัมพันธ์ คือ โฆษณาประชาสัมพันธ์บุคคลของรัฐบาล โฆษณาประชาสัมพันธ์องค์กรของรัฐบาล โฆษณาประชาสัมพันธ์บุคคลของเอกชน และโฆษณาประชาสัมพันธ์องค์กรของเอกชน

โดยในข่าวหนึ่งข่าวนั้น นอกจากผู้วิจัยจะวิเคราะห์ว่า จัดอยู่ในประเภทข่าวทั่วไปแบบใดแล้ว ยังวิเคราะห์ว่าจัดเป็นข่าวโฆษณาประชาสัมพันธ์แบบใดอีกด้วย

3. บทบาทของสื่อมวลชนท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น หมายถึง บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยการนำเสนอข่าวสารที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งตามองค์ประกอบต่อไปนี้

3.2. บทบาททางการศึกษา หมายถึง บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ที่มีต่อ การให้ความรู้ให้การศึกษาทั้งในระบบ เช่น สถาบันหรือสถานศึกษา และการให้ความรู้ให้ การศึกษานอก ระบบที่ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การทำยาสมุนไพร การฝึกอบรมส่งเสริมความรู้ด้านต่างๆ จากหน่วยงานทั้งราชการและเอกชน การส่งเสริมการทำอาชีพภายในท้องถิ่น เป็นต้น

3.3. บทบาทในการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่น หมายถึง บทบาท ของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานรัฐบาล ระดับท้องถิ่น เช่น งบประมาณ โครงการต่างๆของ อบต. อบจ. , นักการเมืองท้องถิ่น การเลือกตั้งทั้ง ระดับชาติและระดับท้องถิ่น เป็นต้น

3.3. บทบาททางเศรษฐกิจ หมายถึง บทบาทของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม การซื้อขายแลกเปลี่ยน การลงทุน การประกอบอาชีพในชุมชน การเงินการ ธนาคารทุกด้าน

3.4. บทบาทในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น หมายถึง บทบาทของ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในการส่งเสริมและรณรงค์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยเน้นไปที่ ศิลปวัฒนธรรมแบบล้านนา ที่อาจมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น